

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-sentabr oyi
uchun dastlabki ma'lumot)*

Sirdaryo iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-sentabr oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **516,2** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **115,7** mln. AQSh dollariga yoki **28,9** % ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish surati, % da	jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	400476,4	516203,3	128,9 %	x
Eksport	114602,9	175628,1	153,2 %	100,0
tovarlar	113607,0	173575,2	152,8	98,8
xizmatlar	995,9	2052,9	206,1	1,2
Import	285873,5	340575,2	119,1 %	100,0
tovarlar	285870,9	340575,2	119,1 %	100,0
xizmatlar	2,6	0,0	0,0	0,0
Saldo	-171270,5	-164947,1	x	x

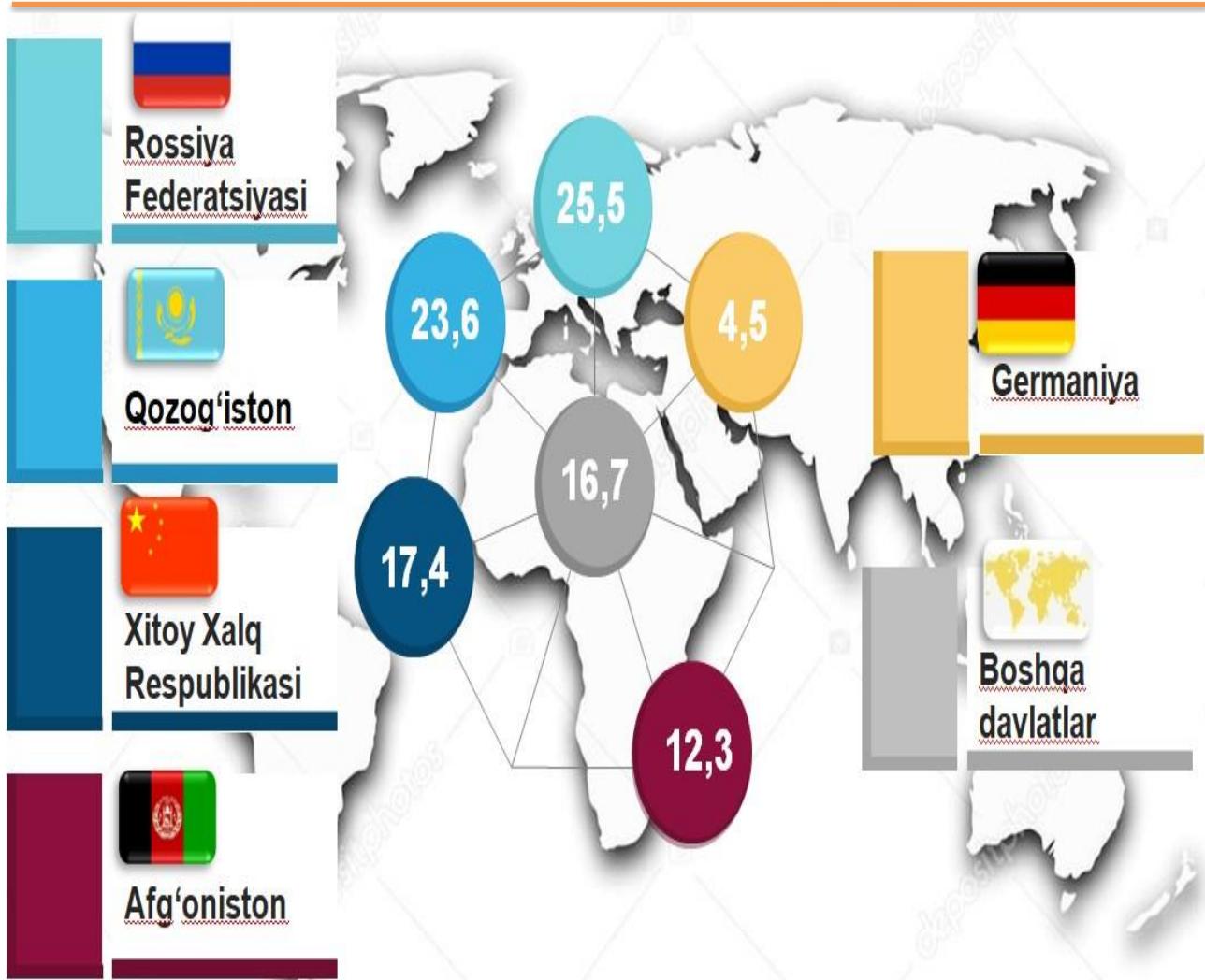

Ma'lumot uchun: Sirdaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rnlarda TIF TN) bilan birlashtirilgan, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rnlarda – XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovalarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'tasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **175,6** mln. AQSh dollariga (**53,2 %** ga ko'paydi) va import hajmi **340,6** mln. AQSh dollariga (**19,1** ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida - **164,9** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da.)

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Sirdaryo viloyati tashqi savdo aylanmasi yanvar-sentabr oyida **516,2** mln. AQSh dollarini qiyamatida qayd etilib, o'tgan yilning shu oyiga nisbatan **28,9** mln. AQSh dollariga ko'paydi.

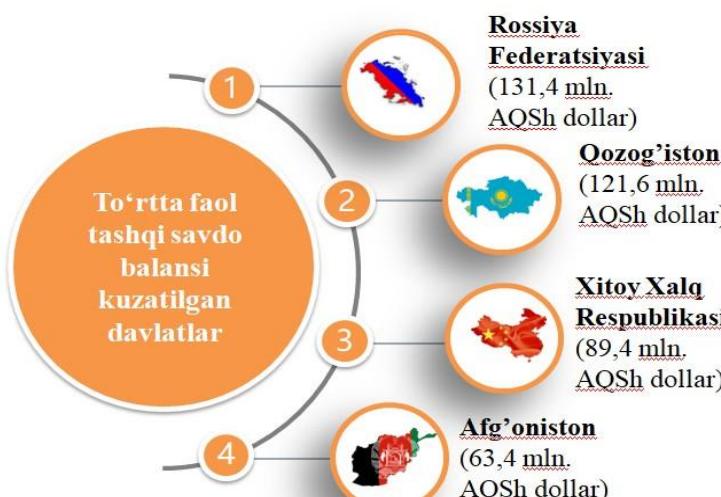
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzlusiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda Afg'oniston, Qirg'iz Respublikasi, va Qozog'iston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoxda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya va Avstriya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

10 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-sentabr)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 10 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Rossiya Federatsiyasi (**131,4** mln. AQSh dollar), Qozog'iston (**121,6** mln. AQSh dollar), Xitoy Xalq Respublikasi (**89,4** mln. AQSh dollar), va Afg'oniston (**63,4** mln. AQSh dollar) shular jumlasidandir. Qolgan 6 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Sirdaryo jahoning **60** ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAda salmoqli hissasi Rossiya Federatsiyasi (**25,5** %), Qozog'iston (**23,6** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**17,4** %), Afg'oniston (**12,3** %), Germaniya (**4,5** %), Qirg'iz Respublikasi (**0,7** %) va Turkiya (**3,6** %) qayd etilgan.

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollar)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Rossiya Federatsiyasi	72,4	85,2	131,4
<i>Eksport</i>	15,8	21,3	32,9
<i>Import</i>	56,6	63,9	98,5
Qozog'iston	82,6	85,6	121,5
<i>Eksport</i>	27,4	18,8	15,5
<i>Import</i>	55,2	66,8	106,0
Xitoy Xalq Respublikasi	118,7	71,4	89,4
<i>Eksport</i>	19,9	15,8	35,0
<i>Import</i>	98,8	55,6	54,4

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollar)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Afg'oniston	6,9	40,0	63,4
	<i>Eksport</i>	6,9	40,0	63,4
	<i>Import</i>	-	-	-
	Pokiston	2,3	2,1	7,0
	<i>Eksport</i>	2,1	2,1	6,6
	<i>Import</i>	0,2	-	0,4
	Litvaya	4,1	5,0	2,8
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	4,1	5,0	2,8
	Qirg'iz Respublikasi	2,6	2,9	3,7
	<i>Eksport</i>	1,2	0,8	3,1
	<i>Import</i>	1,4	2,1	0,6
	Turkiya	20,3	15,1	18,3
	<i>Eksport</i>	2,7	1,1	7,3
	<i>Import</i>	17,6	14,0	11,0
	Ispaniya	-	-	1,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	-	-	1,4
	Germaniya	20,2	35,5	23,3
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	20,2	35,5	23,3
	Tojikiston	4,8	4,1	3,8
	<i>Eksport</i>	2,6	3,5	3,5
	<i>Import</i>	2,2	0,6	0,3

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-sentabr 2021- yil)

	Ming. AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	516 203,3	128,9
Boyovut	20 741,2	119,7
Guliston	16 698,1	2,3 m.
Mirzaobod	17 675,0	52,1
Oqoltin	8 401,0	120,8
Sardoba	5 396,2	165,9
Sayxunobod	47 698,6	2,0 m.
Sirdaryo	127 346,0	96,6
Xovos	21 223,8	121,8
Guliston sh.	61 155,8	129,0
Shirin sh.	79 773,2	184,9
Yangiyer sh.	108 944,0	161,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollarri

Sirdaryo - 127 346,0

Yangiyer sh. - 108 944,0

Shirin sh. - 79 773,2

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollarri

Guliston – 16 698,1

Oqoltin – 8 401,0

Sardoba – 5 396,2

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani **24,7 %** ulush bilan **127 346,0** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

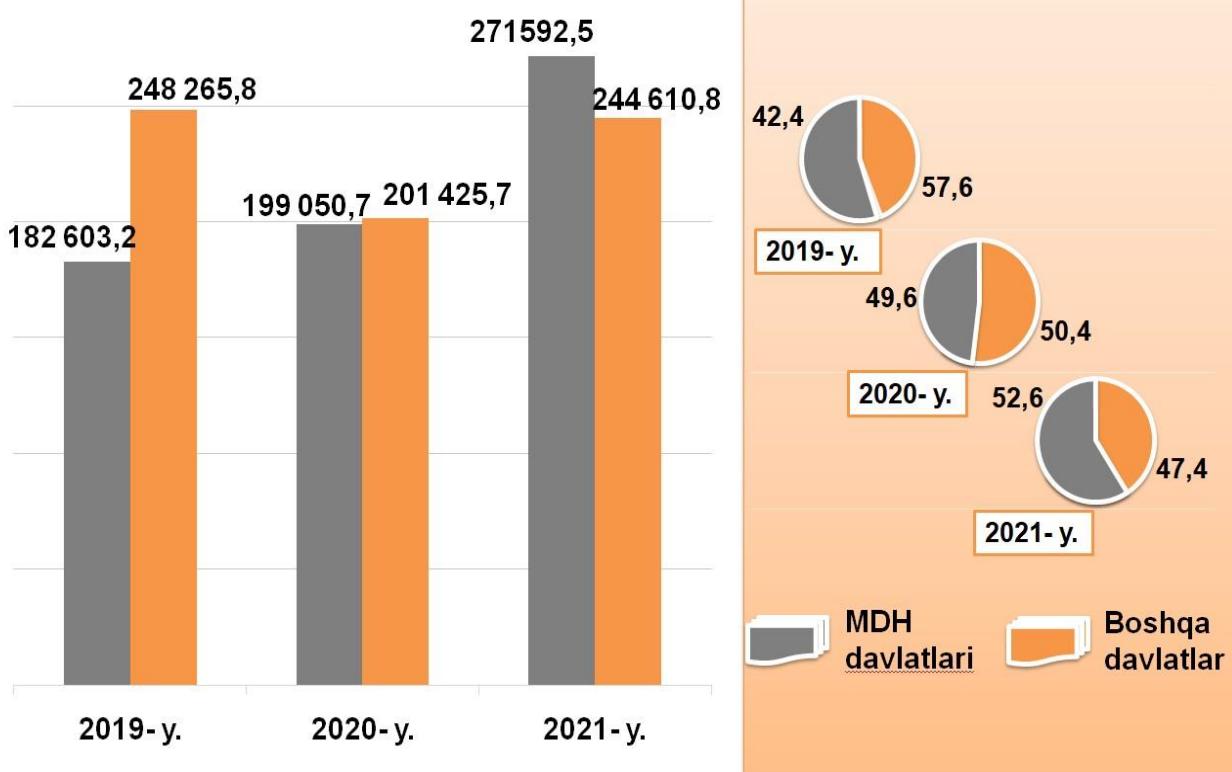
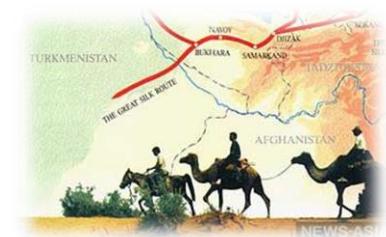
Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Sardoba tumani **1,0 %** ulush bilan **5 396,2** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021- yilning yanvar-sentabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **52,6 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi **0,3 %**. ga ko'paygan.

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-sentabr oyida 2020- yil ulishiga nisbatan **0,3 %** ga kamayib va jami TSAdagi ulushi **47,4 %** ni tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-sentabr, ming AQSh dollarari)

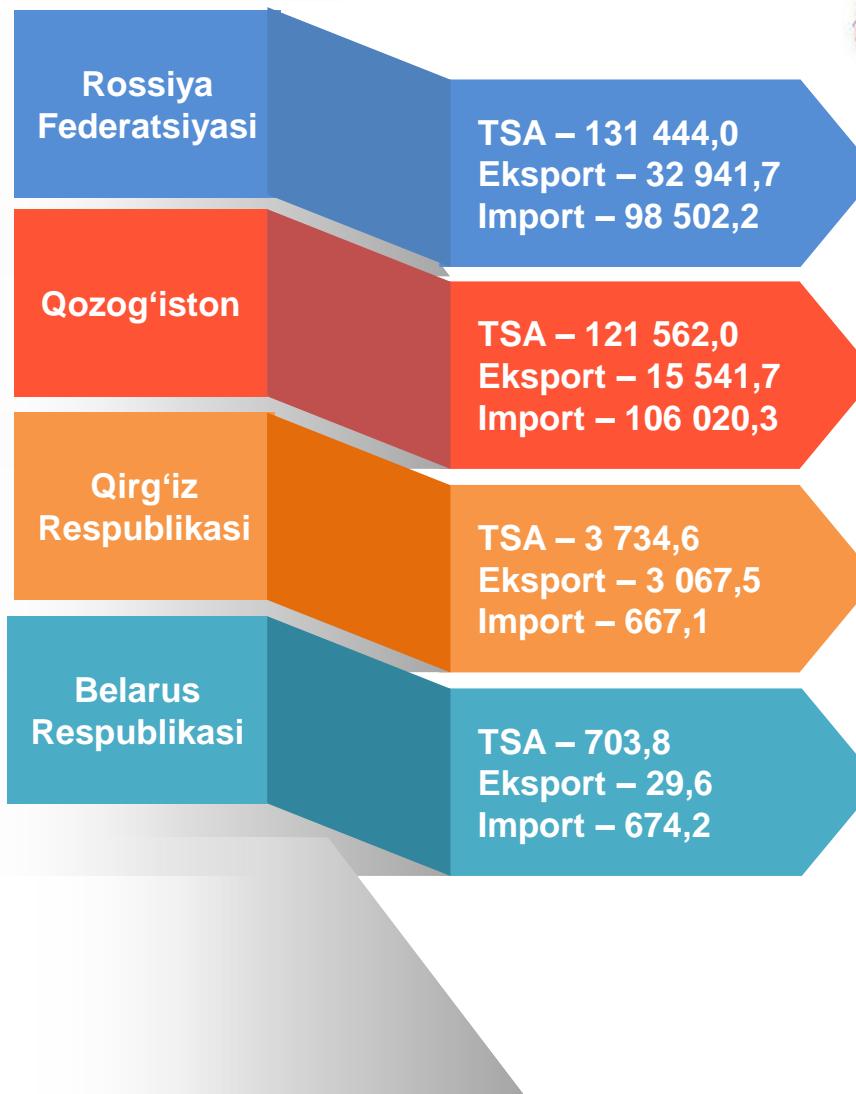
1992- yil 4- yanvarda O'zbekiston Respublikasi MDH (Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi) ga a'zo bo'ldi. Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-sentabr holatiga **271 549,9** ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **57 408,3** ming AQSh dollariga yetgan bolsa, import **214 141,5** ming AQSh dollarari qiyamatida qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**48,4** %), Qozog'iston (**44,8** %), Qirg'iz Respublikasi (**1,4** %), Turkmaniston (**2,4** %) va Tojikiston (**1,4** %) davlatlari bilan qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-sentabr, ming AQSh dollarari, ulushi, % da)

Jami tashqi savdo
aylanmasidagi ulushi

52,6 %

Jami eksportdagi ulushi

32,7 %

Jami importdagi ulushi

62,9 %

2020-yil 11-dekabrdan O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyoyiqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi. YOII bilan Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi **257 444,4** ming AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **51 580,5** ming AQSh dollarari, import hajmi esa **205 863,8** ming AQSh dollariga yetdi.

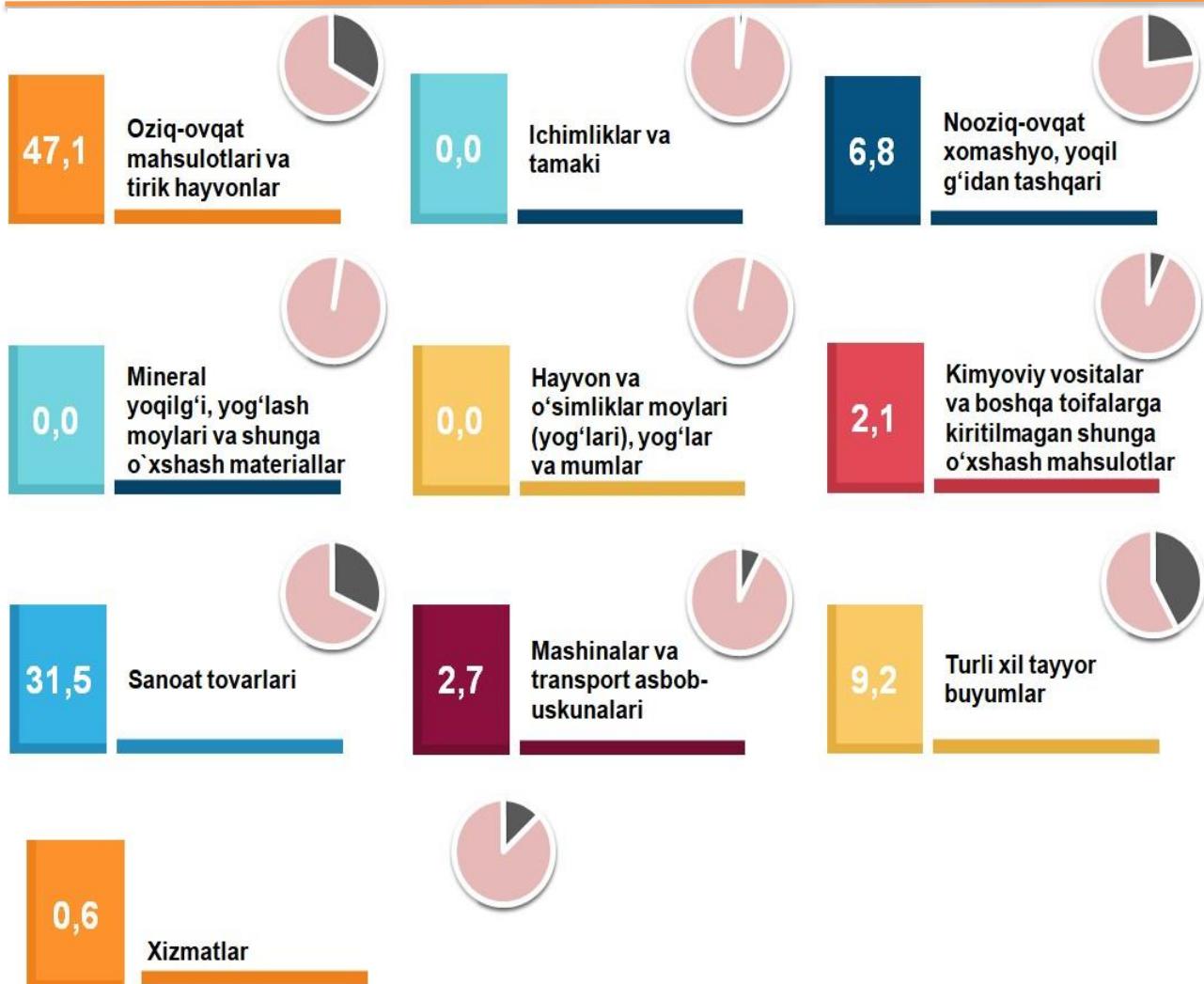

SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI (2021- yil yanvar-sentabr)

Joriy yilning yanvar-sentabr oyida viloyatning eksportyori soni **162** tani tashkil etib, ular tomonidan **175 628,1** ming AQSh dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **53,2 %** ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

dreamstime

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **100,0 %** ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**31,5 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**47,1 %**) va kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar (**2,1 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollarari		O'sish sur'ati, % da		Umumi hajmga nisbatan. % da	
	2020- y	2021- y	2020 -y	2021- y	2020- y	2021- y
Jami eksport	114 602,9	175 628,1	123,4	153,2	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	61 706,8	82 162,2	177,7	133,1	54,0	47,1
Ichimliklar va tamaki	10,7	19,0	0,0	176,5	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	11 641,6	11791,2	77,4	101,3	10,2	6,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	636,9	0,0	90,0	0,0	0,6	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	4 949,1	3727,7	150,6	75,3	4,3	2,1
Sanoat tovarlari	22 174,4	54 881,7	88,9	2,4 m.	19,4	31,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	1 671,9	4 783,9	94,6	2,8 m.	1,5	2,7
Turli xil tayyor buyumlar	10 815,4	16 106,7	97,9	157,4	9,5	9,2
Xizmatlar	996,0	11829,8	68,4	161,0	0,5	0,6

SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI

Sirdaryo viloyati eksporti yanvar-sentabr oyida **175 628,1** ming AQSh dollari qiymatida qayd etilib, o'tgan yilning shu oyiga nisbatan **61 025,2** ming AQSh dollariga ko'paydi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	19677,6	91,4
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	60274,8	157,3
Hayvonlar uchun ozuqlar (maydalangan donlardan tashqari)	2108,2	158,3
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	30,5	61,1
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,9	47,8
Tamaki va tamaki mahsulotlari	18,0	2,0 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	10227,7	93,3
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	57,8	59,6
Moy olinadigan urug'lар va moy olinadigan mevalar	654,2	19,9 m.
Qog'oz massasi va makulatura	574,4	158,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Tabiiy yoki sun'iy gaz	0,0	0,0
Elektr toki	0,0	0,0
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo'lifi nomi	Ming AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va maxsulotlar	3 034,7	75,4
Birlamchi shakilda bo'limgan plastmassalar	158,4	57,8
Efir moylari , rezinoidlar va attorlik moddalari ; xojatxona preparatlari, polirofkalash va yuvish vositalari	5,4	2,9 m.
Tibbiyot va farmasevtika mahsulotlari	426,7	68,0
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xhash mahsulotlar	35923,7	2,5 m.
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar , muyna	11261,0	170,1
Ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan maxsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	6310,6	4,9 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunaları		
Aniq soxalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	251,0	97,1
Avtomabillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari ham)	87,9	5,9 m.
Sanoat uchun maxsus bo'limgan mashinalar va ularning detallari	3254,0	2,4 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	15345,3	148,3
Har xil tayyor buyumlar	640,4	3,1 m.

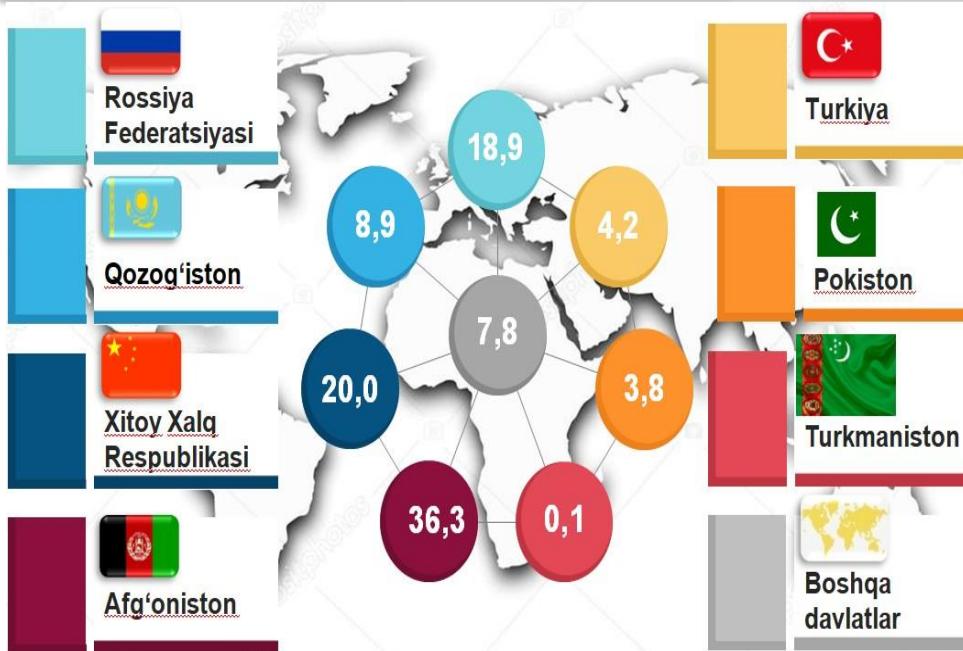
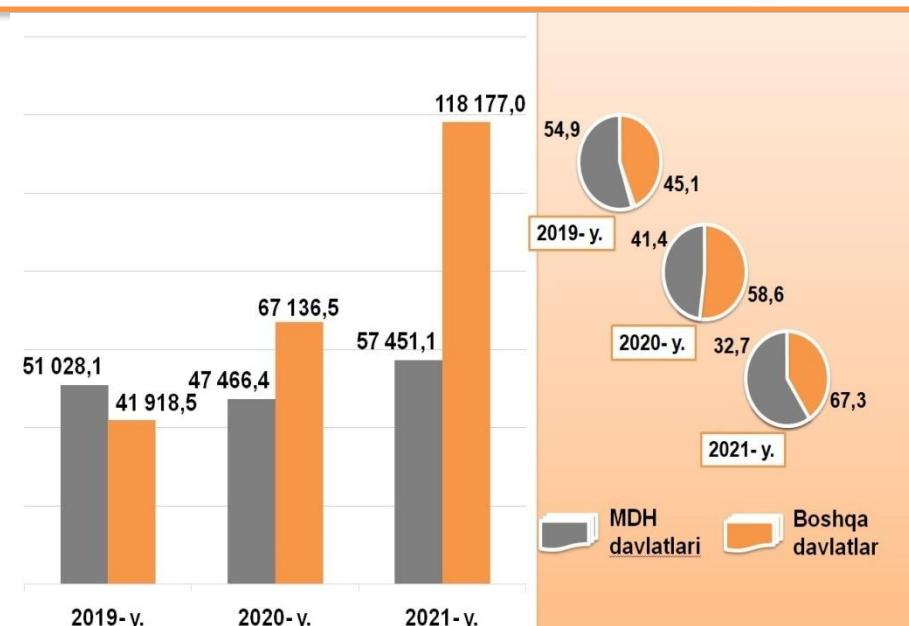

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariiga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020- yilning yanvar-sentabridagi **41,4** %dan 2021- yilning yanvar-sentabrida **32,7** % ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **67,3** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2021- yil yanvar-sentabr, % da)

2021- yilning yanvar-sentabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Afg'oniston (eksport umumiy hajmining **36,3** %), Rossiya Federatsiyasi (**18,9** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**20,0** %), Pokiston (**3,8** %), Qozog'iston (**8,9** %), Turkiya (**4,2** %) va boshqa davlatlarning eksportdagi ulushi **7,8** foizni tashkil etmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSh dollarari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y
Afg'oniston	40 049,4	63 353,4	5,7m.	158,2	1	1
Rossiya Federatsiyasi	21 305,8	32 941,7	134,7	154,6	2	3
Xitoy Xalq Respublikasi	15 821,2	34 951,7	79,3	2,2m.	4	2
Qozog'iston	18 774,1	15 541,7	68,8	82,8	3	4
Turkiya	1 091,6	7 306,6	41,0	6,6m.	5	5
Pokiston	2 143,8	6 614,4	100,6	3,0m.	6	6
Qirg'iz Respublikasi	815,3	3 067,5	66,7	3,7m.	7	7

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-sentabr)

	Ming. AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	175 628,1	153,2
Boyovut	11 535,9	102,7
Guliston	14 305,3	3,9 m.
Mirzaobod	10 353,1	83,1
Oqoltin	3 814,1	147,1
Sardoba	1 809,6	85,5
Sayxunobod	15 088,5	151,8
Sirdaryo	41 078,3	179,5
Xovos	11 753,4	2,0 m.
Guliston sh.	20 268,5	156,5
Shirin sh.	3 247,8	110,8
Yangiyer sh.	41 402,3	150,9

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollarri

Yangiyer sh. - 41 402,3

Sirdaryo - 41 078,3

Guliston sh. – 20 268,5

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollarri

Oqoltin – 3 814,1

Shirin sh. – 3 247,8

Sardoba – 1 809,6

Viloyatning eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri **23,6 %** ulush bilan **41 402,3** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatda eksporti tarkibida eng quyi ulushni Sardoba **1,0 %** ulush bilan **1 809,6** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Sirdaryodagi meva-sabzavot sektori mamlakat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoxda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **19 704,6** ming AQSh dollari qiymatli **47 548,5** tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **1824,8** ming AQSh dollarida pasayganni kuzatilib, **8,5 %** ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **14 420,5** ming AQSh dollariga teng **35 364,1** tonna sabzavot, shuningdek, **5 284,2** ming AQSh dollari qiymatidagi **12 184,4** tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-sentabr)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Afg'oniston hamda Pokiston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **24,0 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-sentabr)

Davlatlar	tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da *
Afg'oniston	2 831,2	2 356,8	12,0
Pokiston	3 047,4	4 878,3	24,8
Rossiya Federatsiyasi	4 313,6	2 053,7	10,4
Qozog'iston	28 362,2	5 821,9	20,5
Xitoy Xalq Respublikasi	395,0	428,8	2,3
Qirg'iz Respublikasi	278,3	260,3	1,3

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiylajmining **2,6 m.%** ga ko'paydi.)

SIRDARYO VILOYATINING IMPORTI

(2021- yil yanvar-sentabr)

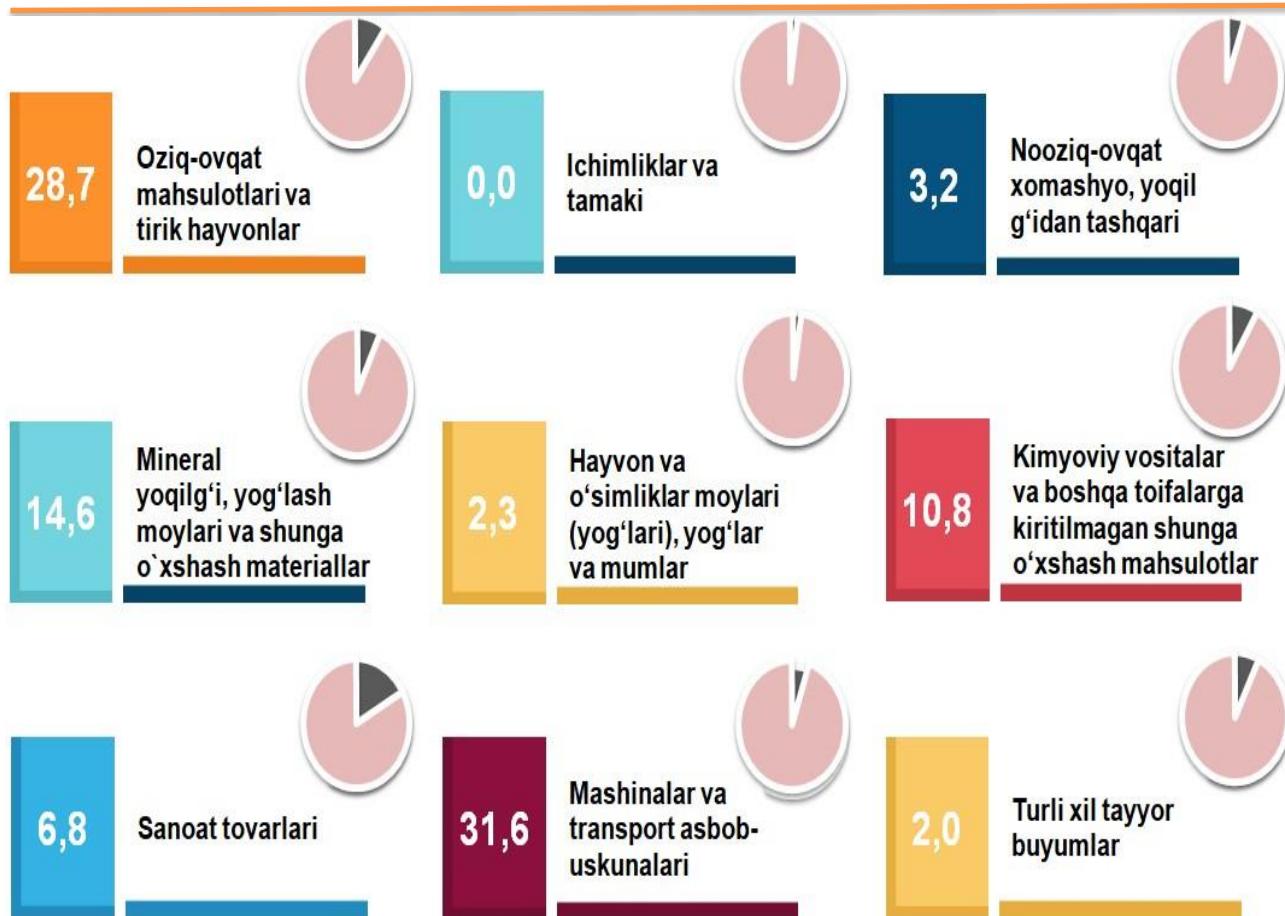
IMPORT

2021- yilning yanvar-sentabr oylarida import hajmi **340 575,2** ming AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **119,1 %** ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashina va transport asbob-uskunalarini (**31,6 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**28,7 %**) hamda mineral yoqilg'i, moylari va shunga o'xshash mahsulotlar (**14,6 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-sentabr import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **54 701,7** ming AQSh dollariga ko'paydi va **340 575,2** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2020 - y	2021 - y	2020-y	2021 -y	2020 -y	2021 -y
Jami import	285 873,5	340 575,2	84,7	119,1	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	66 550,7	97 774,6	177,7	146,9	23,3	28,7
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	9 598,0	11 007,7	77,4	114,7	3,4	3,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	9 368,5	49 637,4	11,5	5,2 m.	3,3	14,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	561,8	7 713,2	90,0	13,7 m.	0,2	2,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	43 155,0	36 859,2	150,6	85,4	15,1	10,8
Sanoat tovarlari	20 873,9	23 049,9	88,9	110,4	7,3	6,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	120 354,5	107 721,4	94,6	89,5	42,1	31,6
Turli xil tayyor buyumlar	15 339,1	6 811,8	97,9	44,3	5,3	2,0
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SIRDARYO VILOYATI IMPORTI

Sirdaryo viloyati importi yanvar-sentabr oyida **340 575,2** ming AQSh dollari qiymatida qayd etilib, o'tgan yilga nisbatan **54 701,7** ming AQSh dollariga ko'paydi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dolları	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	77828,8	133,6
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	336,6	2,1m.
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	3450,7	21,2m.
Tirik hayvonlar , 03 bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	8714,2	2,0m.
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,0	0,0
Ichimliklar	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	4 071,3	100,5
Metall rudalari va metall parchalari	621,2	40,3
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	4 805,0	143,1
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	143,4	150,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	42 750,2	7,4m.
Ko'mir, koks va briketlar	6 887,2	190,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	7 712,7	14,0m.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar; boshqa joyda tasniflanmagan hayvonlar va o'simlik yog'lari va moylaridan olingan texnik aralashmalar va preparatlar	0,4	3,4

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-sentabr)

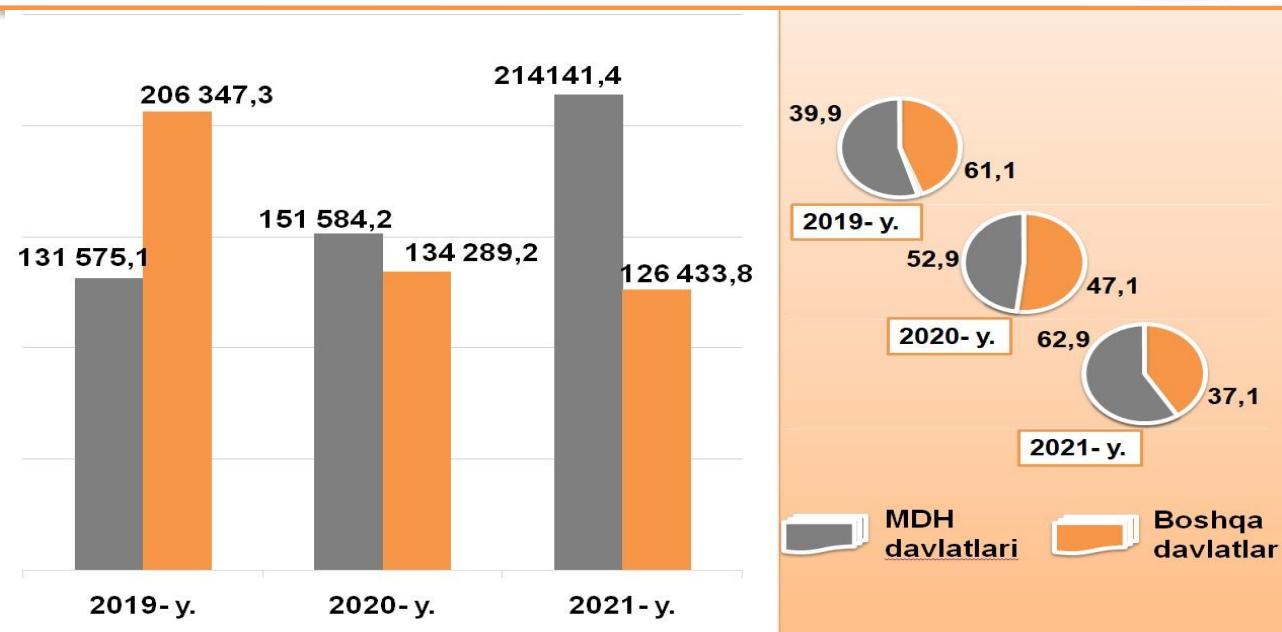

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollarari	2020-yilga nisbatan, % da
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmasevtika mahsulotlari	2 092,1	183,2
Birlamchi shakldagi plastmassalar	9 007,8	37,1
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	8 474,0	279,6
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari	1 014,0	75,1
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	8 706,7	145,0
Noorganik kimyo moddalari	4 491,5	126,0
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	3 822,3	70,9
Metalldan tayyorlangan buyumlar	3 427,7	68,6
Ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	2 166,9	92,0
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	1 612,9	112,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	47 351,7	93,8
Sanoat uchun maxsus bo'limgan mashinalar va ularning detallari	17 304,4	125,9
Avtomobilarning ehtiyyot qismlari	2 562,1	88,9
Energiya generatori mashijnalari va asbob -uskunalar	24 012,2	103,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	3746,6	148,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalar uchun armatura va mahkamlash moslamalari	1573,8	18,8
Har xil tayyor buyumlar	899,1	190,9

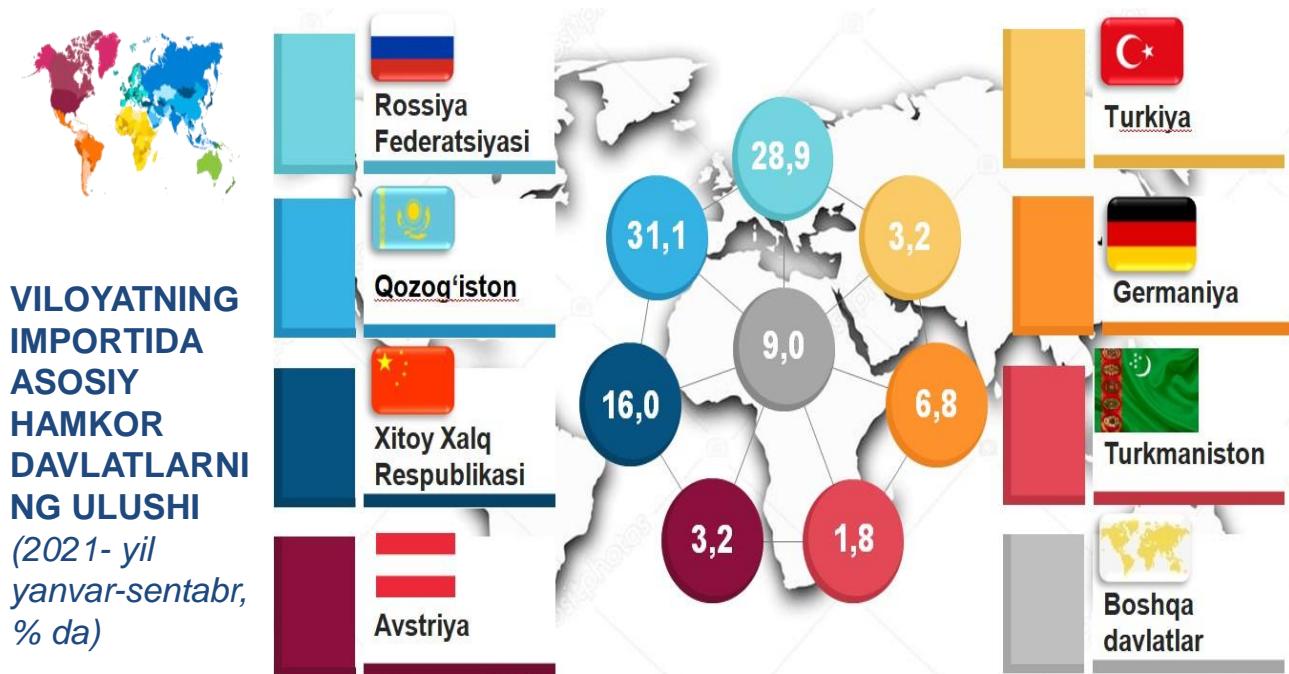

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-sentabr, ming AQSh dollarari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-sentabr oyi yakuni bo'yicha Sirdaryo viloyati tomonidan **50** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Germaniya, Qozog'iston, Turkiya, Avstriya va Turkmaniston) jami importning **91,1** % ulushini tashkil qildi, bu **310 355,3** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-sentabr, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSh dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y
Rossiya Federatsiyasi	63 927,5	98 502,2	112,9	154,1	2	2
Qozog'iston	66 806,1	106 020,3	120,9	158,7	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	55 579,1	54 473,7	56,3	98,0	3	3
Avstriya	9 191,2	10 890,2	66,9	118,5	7	6
Turkiya	14 038,2	11 021,6	79,4	78,5	5	5
Germaniya	35 448,9	23 178,3	175,1	65,4	4	4
Turkmaniston	12 934,7	6 269,1	138,5	48,5	6	7

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2020- yil yanvar-sentabr)

	Ming AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	340 575,2	119,2
Boyovut	9 205,3	150,9
Guliston	2 392,8	68,6
Mirzaobod	7 321,9	34,0
Oqoltin	4 586,9	105,2
Sardoba	3 586,6	3,1 m.
Sayxunobod	32 610,1	2,3 m.
Sirdaryo	86 268,0	79,2
Xovos	9 470,8	81,3
Guliston sh.	40 887,3	118,6
Shirin sh.	76 525,4	190,3
Yangiyer sh.	67 541,7	167,9

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollarri

Sirdaryo - 86 268,0

Shirin sh. - 76 525,4

Yangiyer sh- 67 541,7

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollarri

Oqoltin – 4 586,6

Sardoba – 3 586,6

Guliston – 2 392,8

Viloyatda importi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo **25,3** % ulush bilan **86 268,0** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatda importi tarkibida eng quyi ulushni Guliston tumani **0,7** % ulush bilan **2392,8** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-sentabr oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob uskunalari hajmi **107 721,4** ming AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **10,5** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **31,6 %** ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalarini asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-sentabr)

Mashina va transport uskunalari importi hajmining ko'payishiga energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar (**102,8 %**), shuningdek, elektr mashinalari, aparatlar va asboblar, boshqa joyda tasniflanmagan (**141,3 %**) importi ko'payishi bevosita ta'sir qilgan.

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

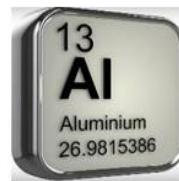
2021- yil yanvar-sentabr oyida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **23 049,9** ming AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **10,4** foizga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **6,8 %** ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-sentabr)

Rossiya Federatsiyasi

12 880,4 ming. AQSh dollar
ulushi – 55,9 %

Xitoy Xalq Respublikasi

4262,0 ming. AQSh dollari
ulushi – 18,5 %

Qozog'iston

2423,6 ming. AQSh dollari
ulushi – 10,5 %

Latviya

892,4 ming. AQSh dollari
ulushi – 3,9 %

Sanoat tovarlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (**10290,8** ming AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**3427,7** ming AQSh dollari), va ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan maxsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan (**2 166,9** ming AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel.: (67) 236 86 34

